

Myter og fakta –

Hellig Birma

Birmakatten er den tredje mest populære rasekatten i Norge – det viser tallene fra stambokførte katter de siste årene. Det er forståelig at denne rasen har slik popularitet. Birmaen er en nydelig katt med blå øyne, maskefarge i ansikt og ben, men med hvite sokker på potene. Den har silkebløt halvlang pels og er elskelig av vesen. Den har alt man kan ønske seg av en rasekatt.

Tekst Lisbeth Falling

Hellig Birma har fascinert mennesker langt tilbake i tid og er svært myteomspunnet, noe som også gjenspeiles i navnet. Det finnes flere legender om at birmakatten i likhet med siameser ble brukt som hellige tempelkatter i Østen. Autentiske beretninger bekrefter faktisk at det har vært langhårede katter med maske og hvite poter i indiske templer på slutten av 1800-tallet.

Det fortelles bl.a. om at rasen ble introdusert i rasekattkretser i Europa ved at en utro tempeltjener i 1920 stjal et par birmakatter fra Lao-Tsung tempelet. Dette tempelet ligger øst for sjøen Incaougji mellom Magasoung og Sembo i et nesten utilgjengelig område. Kattene ble solgt til den amerikanske mangemilliardæren Vanderbilt. Hannkatten døde under reisen, men hunnen, Sita, hadde blitt parett og fødte et kull kattunger i Frankrike. Kullet fikk stamnavnet Madalpour, oppkalt etter hannen som døde – og disse kattene skal være stamfedre til alle eksisterende birmakatter. Denne historien har aldri latt seg verifisere - om den er aldri så romantisk, og selv om det fantes birmakatter med dette stamnavn i Frankrike på slutten av 1920-tallet.

I andre kilder finner jeg spor av samme katter i Frankrike, men det er andre personer som bringer dem dit. Der fortelles det om at det var beleiring av tempelet som førte til at bl.a. to europeere kom prestene til unnsetning. Deres navn var Auguste Pavie og Major Gordon Russel. Disse to ble i ettertid

hedret med to birmakatter i gaver for deres heltmodige innsats. Kattene ble sendt til Frankrike hvor de to heltene da befant seg. Hannkatten overlevde ikke reisen, men hunkatten ankom og fødte et kull unger. Dette skal ha skjedd i 1919.

utover på 1930-tallet. Hvordan stammen den gang var bygd opp, kan en selvsagt bare tenke seg til, men sannsynligheten er nok svært stor for at det har vært brukt andre raser for å øke antallet katter.

En tysk katteekspert, professor F. Schwangart hevdet i 1930-årene at birmakatten

Stamtavlene fra dette første kullet i Frankrike finnes ikke lenger, men det har vært sporet stamtavler tilbake til 1925 da Hellig Birma ble anerkjent som egen rase i Frankrike. I disse stamtavlene er alle birmakatter etterkommere etter birmaparet Orloff og Xenia de Kaabaa. Det er en kjensgjerning at det fantes mange birmakatter i Frankrike

Jumalosos Jasmine, 18 år.
Foto: T. Botten

var et produkt av siameser og creme-farget perser, og det er heller antakelig ikke tvil om annet enn at colourpoint på et eller annet tidspunkt også har vært inne i bildet.

Som de fleste andre raser gikk det også hardt utover birma under annen verdenskrig og etter krigen var det kun et par katter igjen til å starte på nytt med for birma-entusiaster, og det tok mange år å gjenskape birma som en levedyktig rase. Rasen ble godkjent i England i 1966 og i USA i 1967.

Første gang vi så birma i Norge var på en utstilling i 1968 – NORAKS 30-års jubileumsutstilling. Annelise Hackmann, velkjent tysk kattedommer, viste fram sine katter, en brunmasket hunn og en blåmasket hann.

I 1968 ble den første birma importert til Sverige av Pauline Bonning (Chinospin's) og Naemi Andersson. Det var Riquie de Ranchipur.

I 1970 kom den første birma fra Sverige til Norge – til Carl Kristian

Gulsett (Hymes), Bergen. Det var Aurorsan av Drotten, oppdretter Naemi Andersson. Faren til denne katten var den samme hannen som ble vist på NORAKS utstilling to år før.

Pauline Nybakken (Nyas) importerte to katter fra England som skulle bety mye for nordisk birma avl; Boltwood Delysia og Cado Eyecatcher.

Først på slutten av 1980-tallet ble andre fargevarianter enn brun-, blå-, sjokolade- og lillamasket godkjent, og i dag er Hellig Birma godkjent også i tabbyvarianter, samt rødt/creme og skilpaddevarianter.

Kilder:

Grace Pond:

The Complete Cat Encyclopaedia (1972)

Alice Heinsen:

Politikens Kattbog (4. utgave 1987)

Doris Elin Askeland:

Hellig birma – den vakreste av alle (artikkel i Aristokatt nr. 4 – 1999)

*Lainie de Luxe av Ontario.
Eier: Gerd Wickmann. Foto: T. Botten.*

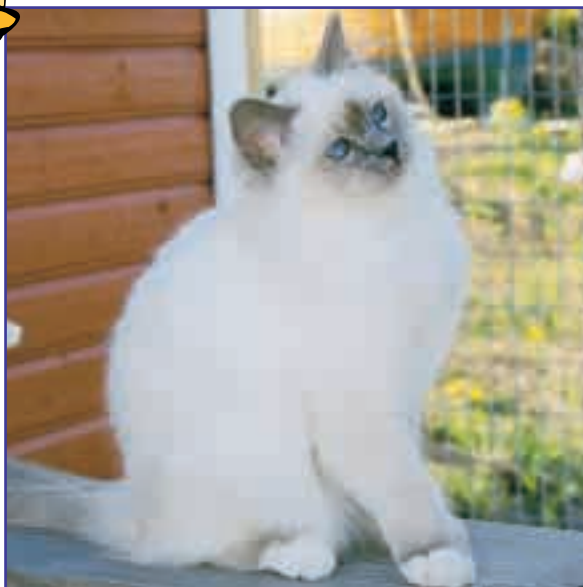
EC S AnjinSan's Acke. Årets Birma 88/89.
Eier: Fam. Harkestad.*

S Lacrima's Double Ice
Oppdretter: Maria Trogen
Eier: Aina og Erik Einar Eriksen.*

EC S Lacrima's Di-Di.
Oppdretter: Maria Trogen*

CH S Rawapindi's Happy Honeyheart, SBI a.
Årets Birma ungdom 1999. Eier: A. og E.E. Eriksen*

*CH Diwalina's Bobby Brown, SBI n.
Oppdretter og foto: Tone Mestvang Wessel. Eier: Silje Amundsen.*